

Sonderjylland.

Krigen og Jiferiet. Krigen har været en Fredningstid for Jiferne i Bøstervad, skriver „Geimdal“. Fra Jagtyndig Side angives, at der i Krigstiden er blevet fanget 2512 Will. Pd. Døvlisfarre end ellers. Deraf kommer 1240 Will. Pd. paa den britiske Jiferlaade.

De nordiske Jiflere regner med en vældig Stigning af Jiffefangsten efter Krigen som Følge af den lange Fredningstid og den voksende Jiffefrigdom.

To Sønderjyder omkomne ved Dalars. Blandt Mandfaldet paa den tyfste Damp „Ingrid Horn“, som fandt ved Søuluffen ved den svenske Kyst, var to Sønderjyder, der begge omkom. Det var isf. „Hensb. Av.“ første Mafstiftj Befefer, der efterlader sig Husfru og tre Børn i København, og Genrif Bune fra Hensborg.

Præstembede ledigt i Nærvic. Til Præstefaldet i Karlum ved Løf, der har været vakant i flere Aar, har der isf. „Hb. Av.“ endnu ikke meldt sig nogen ny Sjelæfger.

Slægternes tunge Stæbne. Rentier Næp Enemark i Haderslev modtog isf. „Damo“ forleden den første Efterretning, at hans næfældfte Søn, Albert Enemark, er bleven faaret den 22. Juli. Han blev kun 24 Aar og efterlader sig Husfru og et lille Børn. Det er faa meget mere tungt for Forældrene, som en yngre Broder paa 21 Aar faldt i Fjor, og den ældfte Søn, som har været flere Gange faaret, har maattet fendes hjem fra Søren paa Grund af Nerveaffælle.

40 af 250. Søndag den 5. Aug. holdtes der isf. „Geimdal“ i Solføl Kirke Sørgeudfælle over Johan Nielsen fra Keftrupfjor, der er falden i de haarde Kæmpede af Vefstronten. Han er den 40. af de henved halvtredie Hundrede indfaldte fra Solføl Sogn, der er falden.

Stor Napshvi. Fra Væjt Sogn skrives til „Geimdal“: Napshen, der i mange Aar ikke har været dnyet her i Sognet, er i Aar igen kommen til Være og Værdighed, iben en Del Landmand, loffede af de lovede høje Prifer, 70—80 Marf pr. Dobbeltcentner, igen har jorjagt med denne vanskelige Sædant. Udbyttet, som er meget afhængigt af Vejret ved Vøsten, har været yderst tilfredsstillende.

Kirkeflosterne. Kirkefloster af Stobestaal er, efter hoaf Konfifforiet i Berlin meddeler, lige fga smukke i Klengen som Kloster af Bronze. Desuden er der den Jorvel ved dem, at de i Jidebrændstifælde ingen Stæde har af Jden. — I Bifferland paa Sild havde en stor Del af Jndbyggene forleden forfamt sig i Kirken for at høre begge de store Kirkefloster for fible Gang; de vil i de nærmefte Dage blife tagne ned for at tjene til Krigsformaal.

— I Grumtofte Kirke i Angel

er isf. „Geimdal“ fornylig den største Kloffe bleven taget ned for at anvendes til Krigsformaal. Isf. Optegnelser af den æfde Kronift D. G. Nerong er Kloffen stift i 1798 af den fra Maret 1758 stammende Kloffe, der havde faaet en lille Rift. Den bærer isf. flere Blade følgende Indfkrift paa Løf: „Der har Lørbødens Kraft fplindret det høje Taarn, hvorved dette samt Kirken ynkkelig brændte; to Klofker er deri smeltede sammen, begravede i Afte, deraf er jeg bleven lavet, faaledes som man fer mig her“. Over denne Indfkrift faar: „Me fudi (mig har stift) Barthold Jonas Befeler junior ved Hendsburg Anno 1798“. Det omfalte Lynnedslag fete den 16. Februar 1756.

Slesvigs nye Bifkop. Bifkop Peterfen, der skal overtage Embedet i Slesvig, er født 1856 i Hensborg. Han har i længere Tid været Probit i Haderslev, og i 1912 blev han udnævnt til ftefortrædende Bifkop i Slesvig. Til hans endelige Udnævnelse mangler nu kun Keiferens Underfkrift, der beftemt kan ventes. For Høsten vil der blive udnævnt en ny Bifkop.

Jagten paa Bildænder er lønnetende i Aar, meddeler „Hulumer Næfichten“; hovedsagelig i de vandrige Enge ved Hulum fies Bildænder i store Stærer. Der funde fhydes mange flere af disse nærende og vefsmagende Fugle, naar det ikke var faa knapt med Jægere.

Mange Hindbær. Ikke Hundreder, men Tusinder af Bund Hindbær er der isf. „Hensb. Av.“ i den fible Tid blevet plukket i Dræved Skov ved Løqumfløter. En Pluffefæddel foftede kun 5 Penning og kunde faas paa Borgmefterkontoret. Værpflukningen er næppe nogen Sinde tidligere blevet drøet i den Grad som i Aar.

Røde Kors og Tidens Aar

Der raabes ud fra hver en Kant: Gør blot, hvad Tiden fordrer! Og det er ogsaa vift og sandt, At den har mange Ordre.

Den kræver baade ret og vrangt Og tidt i fælfom Vanding — Og snart for lidet og snart for mangt Til Vildets Blomftræ-Vandring.

Den vender Hvg mod gammelt Maal, Mot fremad Fod i Høfe, Selv om det høje Fremadskraal Dig loffer i en Rofe!

Men om du ved en aaben Grav Mandt Kors og muldne Stene Har vejret Tidens tusind' Kraav Mod Jrefterstøfen ene.

Det er ikke faa længe fiden, jeg fad her uden for min Dør og lttede til Musiffens Toner fra en ikke faa lang borteliggende Danfjal; man gav en „Røde Kors Benefit-Dans“ og fil ogsaa efter sigende ind en god Sum Penge. Røde Kors er et af Tidens Kraav, den er ikke Korsets Kraav, det ene frem fra

de tusinde, men den er et af de tusinde, Dagnet stiller til os, og hvad der kræves er Penge og negentngtigt Arbejde, et Humanitets-Arbejde, omfattende den hele civiliserede Verden. Og naar man fer paa den Skitvitet, hoorned der bliver taget paa Arbejdet, faa forfær vi, at der er Alvor bog ved — Døgnets Alvor, og at snart sagt enhver er villig til at yde fit Vidrag til denne Sag, enten man faa danser en halv eller en hel Nat for den, eller man holder en kineffif Bæjar, hvor der driffes The og spifes fmaa Raager, hvor man lafer sig fpaaf af en mystiff Spaafvinde i orientalfif Dragt, mens det klimpæs paa det moderne Spilleinftrumment — the Ukfellele — og fnyges smeltende havajianffe Sange. Alt dette og meget mere gøres for at faa Penge ind til Røde Kors, og et Pengefumen blot for nos, faar man Gænderne sammen af bare Glæde over det helbilde Refultat. Den lille nette Knap med det røde Kors fies alle Vegne paa Jøde og Kræfter, paa troende og vantro. Jeg ved ikke, om det hører med til Tidens Kraav, men eet ved jeg, at det Kors kan bæres med Pryd af den værfie Krfiffufabed, der findes, og derfor har det intet at gøre med Korfet fra Golgatha, det ene frem for de tusinde, frem for dem alle, og hvad man ikke vil gøre for dette Kors, det ffulde man heller ikke gøre for hint, thi faa kunde det fte, at man fom til at fælfge en Ven for to Cents, som det hedder og det var alligevel for billigt. Jeg er villig til at give min Søn, naar han kaldes til at kæmpe for den Sag, som vi tror er ret, jeg er villig til at være med til at lindre Nøden og arbejde, hvor det er nødvendigt, for at der kan være nos af alle Ting til dem, som skal kæmpe, og for dem som maa lide, ogsaa til at tro, at det er alfammen for det bedste, og at vor Sag er den retfærfdige, og den maa vi kæmpe for indtil Enden, hoaf det faa skal foftie, men jeg er ikke villig til at trippe efter alle de moderne amerikanne Metoder af ffaffe Midler paa til snart sagt enhver Sag, som er paa Dagsordenen. Jeg fteod i Gaar og faa en Afdeling Rekrutter marchere til Stationen, hoorfra de ffulde af Sted til Vejren; der er flere Afdelinger gaaf i Forvejen herfra, men hver Gang har man givet et offentlig Val for disse bortdragende unge med Borgmefteren i Spifden, og enhver Tom, Dick og Harry til Stæde, gamle vift med patriotiffle Taler og andet i Forvejen. Alt det, Kirkerne har gjort, er at holde en lille privat Afstedsfest for deres egne unge for derefter at flippe dem løs iblandt de mange. Intet Under, at det fortæfles om, at enkelte har maattet lades tilbage, fordi de ikke var i Stand til at marchere til Stationen. Hoaf om Præftrerne, der repræfentere Korfet fra Golgatha, havde gjort detf Kraav gældende, og man havde fent dem af Sted med et mægtigt Fremad i Jesu Navn og for Retfærfdighedens Sag! Thi hoif der nogen Tid var et fkrigende Kraav fra alle Sider til at holde dette Kors højt, faa er det nu, hvor Trossælle kæmper imod Trossælle, og ingen ved, hoaf Enden skal blive. Men eet ved vi, og det er, at ffulde der graves Grave til alle dem, der er faldet i de tre Aar, fom Krigen har været, da blev det i Millioner, og der bliver flere endnu, og vort-Arsvær ftyger med hver Grav, der graves, overfor dem, der er tilbage, og det er Tidens Kraav til os, som fandt Jrefse og Fred ved Korfet paa Golgatha. Maatte vi være tro.

S. Ryver.

Hvad han har lært under Krigen. Et Vidnesbyrd om, hoarledes Krigen vækker til Alvor og Eftertanke i Frankrig, fies i følgende Artifef af den fransk Digtet og hidtil glødbende Britænfker Barredan, hoif nye Betragtninger er bleven optaget i mange fransk Blade, deriblandt flere radikale. Han fkriver bl. a. faaledes: „Jeg lo af Troen og holdt mig selv for en Bismard, men jeg kan nu ikke længer finde Glæde i denne Gaanlatfer, thi jeg fer Frankrig blide og græde. Jeg fteod ved Bejen og

faa Soldaterne gaa glade ud for at møde Døden. „Hoaf gær eder faa rollige?“ spurgte jeg og de begyndte at bede og fagde: „Vi tror paa Gud“. Jeg gjorde vort folfes Offer op og faa, hoarledes Mennesker bedende tog det paa sig, og da fornaf jeg det i mit inderfte, hvor rigt det vilde være at fende et evigt Fædreland, fom lyfer af Kærlighed, mens det jordiffe gløder i Had. Men denne Jfølelse er Varnets Videnskab, og jeg er ikke Varn mere; det er min Armød, og den faar mig til at froye. En Nation maa forfsvolve, om den ikke tror, at Jordens Smerte fan ombyttes med Himlens Glæde. Kun den troende kan haabe, naar alt omkring en fnyfter. Er det daglige Arbejde ikke en Svad og er alt godt ikke Galfkab, derfor man ikke tror? Jeg faar ved Franrfiffif blodige Strømme, jeg fer de helbilde Tæarer. Jeg tvivler, men den Moder fra Bretagne, hoif Sønmær forblødfte og fom har grædt, til hendes Øjne blev blinde, hun beder — aa, hvor jeg flammer mig over for denne Kvinde. Hoar frygtelig, hvor brandende er ikke et folfes Saar, naar der ikke fan i dette gldes en Dræbe af denne vidunderlige Blod, denne vidunderlige — af, jeg maa ikke en Gang nævne hans Navn, han, der var faa god — og jeg! Hoaf falder der blive af Franrfiff, om disse Børn ikke tror og disse Kvinder ikke beder?

I denne Krig vil Sejren tilhøre den, som har Gudsfiffiffen til fit bedste Raaden. Franrfiff var i tidligere Tider stort, men det var et Franrfiff, der ejede Tro. Franrfiff, fom det nu er, er i Betryk og Trængfel, det oplever et Franrfiff, der har fæflet Troen over Bord. Skal detf Fremtid blive bedre, da skal det fte ved Guds Gaaand, ved Guds Gaaand alene.

O, et folf af døde døkker Slagmarken, og hvor er det høvrt at ffulle faa paa denne Nationalkirkegaard fom Afheif. Jeg kan ikke, jeg har bedraget mig selv og eder, som læfte mine Bøger og fang mine Sange. Det er mig fom en Affindigheds Tid, fom en ond Drøm. Jeg fer Døden og kalder paa Livet. De væbnede Gænder bringer Død, de folbøde Gænder bringer Liv.

Franrfiff, Franrfiff, vend tilbage til Troen, til dine ffinnefte Dage, thi at fæfte Gud fra sig er at være fortaft. Jeg ved ifte, om jeg lever til i Morgen, men det maa jeg fige til mine Væmmen: „Barredan vover ikke at dø fom Britænfker; fælfed forffræfker mig ifte, men den Tanfse truffet mig, at der er en levende Gud og jeg faar ham ffermt. Højt skal min Sjæl juble, om jeg oplever den Stund, da jeg kan høje Kne og fige: „Jeg tror, jeg tror paa Gud, jeg tror, jeg tror! Det Ord er Menneskfedens Morgenfang; for den, fom ikke kender det, bliver det Nat.“

Dumme Gutter, fom blev store Mænd.

Naar man læfer flere fremftaaende Mænds Biografi, vil man ofte blive forbaufet over at høre, hoifke Dumrianer de har været fom Gutter. Et stort Væni udviffes ofte meget fent. Følgende vil være til Dymunfkring for dem, fom er lykfelige nok til at betragtes for Lykvhøveder.

Mandt de geniale Lykvhøveder kan nævnes Jufius von Leibig. Han kaldtes af fine Klaffelæmmetater for „Siddemænd Leibig“. Da Væxeren spurgte, hoaf han vilde blive, faared han frefdygt: „Kemiff“. Svaret fremfaldte en Storm af Spot over ham. Men han blev en af det nittende Aarhundredes største Kemiffier.

Thomas Chatterton fendes hjem fra Skolen med den Karakter, at han var „en Loff, hvem der intet kunde blive af“. Han blev en af de meste lyfende Stjerner paa den literære Himmel. Jfaac Barrow, en ftridslyfsten og døven Gut paa Skolen, blev fom voksen en berømt Matemafifer og Prædofant. JeanSwiff, engelff Digtet, var en „Modf“ ved Underffitetet i Dublin. Richard B. Sheridan, Humorfiff, Stueffiffforfatter og Taler, var en „uforbøderlig Dumrian“ i Skolen. Thomas Chalmers, en af Storbritanniens meste befendte Prædofanter, John Howard, den befendte Filantrop og Jurfiff, fom havde ved fin Død, 48 Aar gammel, mestret 28 Sprog, var

Ligeledes „uforbøderlig Dumrian“ i Skolen.

Ikke mindre lyfende end disse Dumrianer var Robert Burns; han var fien til at lære; Adam Clarke, et færfgeligt Fæhøved, fom hans Jader fagde om ham; den „flove Skolegut“ Napoleon; Wellington, betegnet af fin Moder fom en „Klods-major Robert Clive, den „himmelfendte General“, fom Lord Chatham betegnede ham, var meget tungnem i Skolen. Det var ham, fom egentlig lagde Grunden til det indiffie Kefferiffe. Sidt, men ikke mindst, var kan fte det befnyderlige Træhøved Walter Scott, om hvem Profefor Dæfelf fagde: „Dumrian er han og Dumrian bliver han.“

Vjørnfon gif der og „dovne“ fig ved Molde Realfkole, og Jhen dumpe i Graeff ved Underffitetet. Begge opnaede dog til Slut en Ra-

ranker, fom ikke helt var at foragte. Naar Jonas Lie fom liden Gut ffulde gaa paa Skole i Tromsø og læfte N. B. C, fom han hver Dag et Bra Timer forfent. Han gaft og gloede paa alting og faldt i Stæber. Om Peter Lørbøfild brugte hans Siffende at fige, at det blev „intet af ham.“

Detfe bevfier naturligtviff ikke, at alle „Dumrianer“ bliver store Mænd eller kan blive store Mænd, om de faar den rette Behandling, men det hør give Forældrene og Dpdragerne et Vift om ikke at behandle tungnemne Børn med Gaan, Stænd og Brutafitet. Det kan hønde, at disse Børn har Evner og Anlæg i Nettinger, man endnu ifte har opdaget. Og selv om ifte det er Tilfældet, hør tungnemne Børn omgaaes med færfgen Omförg. (Udo.)

Kvitteringer.

Til en Kirke i Kurume, Japan:		
Jør kvitteret, fe Nbl. Nr. 41		\$1782.45
Blair, Nebr., Jens Christiefen	\$5.	Mrs. C. F. Jensen \$2.
		7.00
Cordova, Nebr., Nis Jørgenfen	\$2.	Henri Zeit \$5.
		7.00
Elf Horn, Iowa, Andrew Peterfen	\$2.	Laura Jensen, Silda Peterfen, Agnès Peterfen, Christi N. Christiefen hv. \$5, Marie Carlfen, Cicilie Carlfen, Mrs. Jens Jensen, Marie Jørgenfen, Ida Jørgenfen hv. \$1, Edward Nielsen \$1.
		31.00
Spencer, Iowa, Mrs. Peter Thomfen	\$10,	Lhora Thomfen \$1, Edna Peterfen, Mrs. A. Larsen hv. \$2, Niels Veftergaard \$3.
		18.00
Plainview, Nebr., Mrs. A. Rasmussen	\$2,	Alfred B. Rasmussen, S. J. Hanfen, German Nielsen, Anna Nielsen hv. \$1, Anna Jensen \$1.50, R. J. Nielsen \$10, Prof. Caroline Jøhnfen (Dana College) \$5.
		22.50
Winnetoon, Nebr., Niels Rugaard	\$5,	Arne Viffelforup 25c
		5.25
		Tilfammen
		\$1873.20

Japanmiffionen:		
Jør kvitteret, fe Nbl. Nr. 41		\$2360.88
Cafton, Calif., Immanuel Mgh's Ungdomsf.		10.00
Scranton, Iowa, Kvindeforeningen		4.76
Cordova, Nebr., Søndagsfcolens Offer		8.50
Berona, Nebr., Søndagsfcolens Offer		9.00
Beresford, S. Dak., Marius Jensen	\$1.50,	en af de unge \$5 6.50
Weston, Iowa, St. Pauli Menighed,		50.00
Clinton, Iowa, Bella Mgh., Offer ved Høftiefeten		6.75
		Tilfammen
		\$2456.45
		Udbetalt til Dato
		3684.41
		Underffud
		\$1227.96

Indianermiffionen:		
Jør kvitteret, fe Nbl. Nr. 41		\$ 727.38
Spencer, Iowa, St. Pauli Mgh., Værmens Offer til Skiffifkolen		2.95
Beresford, S. Dak. en af de unge		5.70
		Tilfammen
		\$ 735.33
		Udbetalt til Dato
		1145.80
		Underffud
		\$ 410.47

Jndremiffionen:		
Jør kvitteret, fe Nbl. Nr. 41		\$ 982.58
Falmouth, Maine, Emaus Mgh.		12.13
		Tilfammen
		\$ 994.71
		Udbetalt til Dato
		1239.84
		Underffud
		\$ 245.13

Normonmiffionen:		
Jør kvitteret, fe Nbl. Nr. 41		\$1102.61
Greenville, Mich., St. Pauli Mgh's Kvindeforening		5.00
Weston, Iowa, St. Pauli Mgh's Ungdomsføning		10.00
Spencer, Iowa, St. Pauli Mgh's Kvindeforening		15.00
Winnetoon, Nebr., en uvævnt		1.50
		Tilfammen
		\$1134.11
		Udbetalt til Dato
		1185.82
		Underffud
		\$51.71

Skolefæfien:		
Jør kvitteret, fe Nbl. Nr. 41		\$ 290.69
Suring, Wis., Mrs. A. Nielsen		1.35
Bermillion, S. Dak., S. B. Hanfen		2.00
Falmouth, Me., Emaus Mgh.		27.30
		Tilfammen
		\$ 321.34
		Udbetalt til Dato
		2090.60
		Underffud
		\$1769.26

Til en Kirke i Pocatello, Idaho:		
Jør kvitteret, fe Nbl. Nr. 41		\$23.00
Jff. Kreds Ungdomsf. ved Anton Bibebeef.		50.00
Greenville, Mich., St. Pauli Mgh's Kvindef.		10.00
		Tilfammen
		\$83.00

Til Mrs. J. B. Nielsen for Zuletra i Japan:		
Jerndale, Calif., Mrs. C. Zerfelfen		\$1.00
Brorfon, Mont., Nels Ventfen		5.00
		Tilfammen
		\$6.00

Blair, Nebr., den 11. Dft. 1917. **Otto Hanfen,**
Raff. for d. f. d. ev.-luth. Kirke i Am.

Til Kredsmissionen:		
Dverffud ved Miffionsmøde i Gutnfon og St. Mortens Mgh.		\$51.35
Dverffud af Offer ved Kredsmdet i St. Peters Mgh., Lucf Offer optaget i St. Peters Kirke og Kirken i Lucf, Mill-ton, Cuffing og Bone Rafe		4.67
Frans Christiefen, Cuffing		83.62
Ungdomsmødet i Farnington		1.00
		13.50
		Paa Kredsens Vegne Tak!
		B. Clausen, Ræferrer, Albert Sea, Minn.

Kvitteringer.		
Til den forenede danske evangelifke lutherske Kirkes Børnehjem.		
Jør kvitteret		\$368.70
Gillilan, Minn., Young Peoples Society		10.00
Ruskin, Nebr., A. Chr. Andersen og Hustru		2.00
Milltown, Wis., Kvindeforeningen		10.00
Greenville, Mich., Offer ved Børnegudstjenesten ved Kredsmdet		4.45
Dane Valley, Mont., Søndagskolen		10.00
Racine, Wis., Immanuel Mgh.		1.00
Ellendale, Minn., efter æfde Chr. Andersen		10.00
Falmouth, Me., Offer Children Day		23.55
Orum, Nebr., Eric Andersen		2.00
Bowbells, N.Dak., Bethlehems Mghs. Kv.		5.00
McNabb, Ill., S. S. Kvartalfoffer		1.10
Westbrook, Me., Den d. ev. luth. Mgh.		25.20
Ruskin, Nebr., Lars Jøfpersen		5.00
Sidney, Mont., Pella Mgh. Overskud fra 4de Juli Fefte		20.00
I alt		\$498.55
Waupaca, Wis., den 3. Oktober, 1917.		Med venlig Hilsen og Tak.
		John Madsen, Kass.